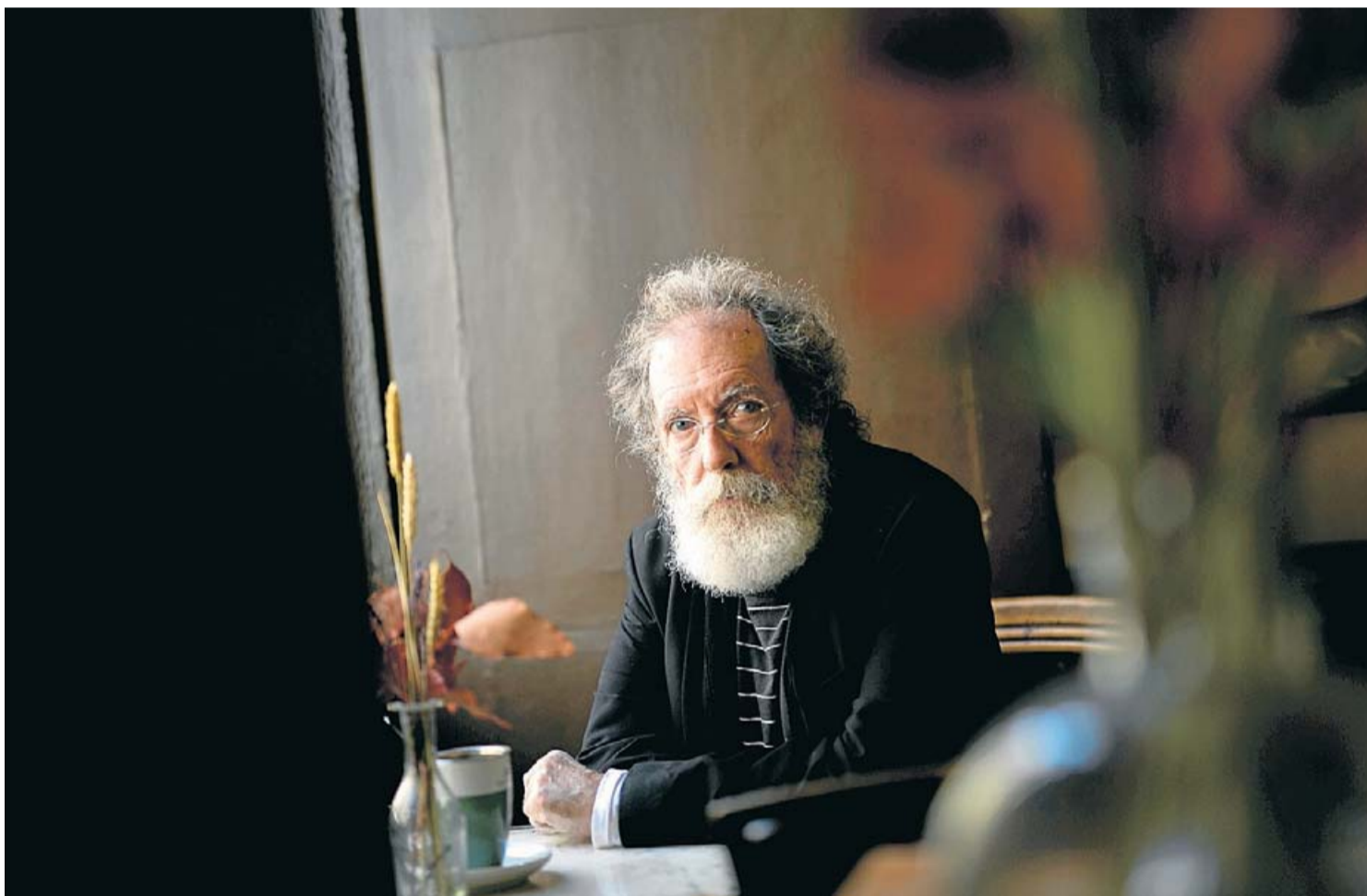

“La ciutadania està cada vegada més indefensa”

Miquel de Palol publica la novel·la ‘Mònica Mir’, comèdia i alhora document polític sobre la Catalunya de l’última dècada. El llibre arrenca fent somriure els lectors, però avança cap al “plantejament a fons de la qüestió de les revolucions”, diu l’escriptor

PERE TORDERA

◆◆◆◆◆ Jordi Nopca

Miquel de Palol (Barcelona, 1953) llueix una barba entre profètica i hipsteriana, però continua parlant amb la mateixa ironia de sempre, que en algun moment puntual pot arribar a derivar cap al sarcasme. “Segurament *Mònica Mir* és el meu llibre més personal –avança–. No hi ha elements autobiogràfics però sí de l’experiència: hi són les impressions fortes i canviants que he viscut durant els últims anys”.

Palol va començar aquesta novel·la el 2013. Havia tancat feia poc els nou exercicis sobre el punt de vista amb *El testament d’Alcestis* (Empúries, 2009) i estava a punt de publicar el volum miscel·lani *Ellac dels signes* a Proa. Va acabar encanionant la seva fúria novel·lística cap a diversos projectes: el primer que va publicar va ser *Què. Estampes d’un dependent filòsof*, que inaugurava etapa a Angle (2017), i després de tancar el cicle de novel·les *Matar el monstre* amb *Angèlica i Rafel* (Comanegra, 2019) arriba una història que, al llarg de gairebé 500 pàgines, passa de la “comèdia lleugera, amb bastants tocs de frivolitat”, cap a “una intriga amb elements polítics i socials”.

El llibre, publicat a Angle, arrenca a Platja d’Aro, municipi que l’escriptor coneix molt bé. La jove Mònica Mir té la pensada de demanar al seu padrastre que s’emboliqui amb Midoissa, una dona tan atractiva que “diuen que es va pagar la carrera fent de model”. Si ho aconseguís, la seva mare deixaria d’estar tan a sobre d’ella i podria fer el que realment li ve de gust. Quan conegui en Lucas, de Solidararis Transversals, la novel·la virarà de l’humor i la concupiscència cap a terrenys més polítics. “*Mònica Mir* és una novel·la que planteja molt a fons la qüestió de les revolucions –diu Palol–. ¿Té algun sentit pensar en revolucions ara? Des d’un punt de vista pràctic, sí, perquè la proporció entre rics i pobres és cada vegada més desigual. El problema és que, a diferència dels moments en què es van donar revolucions arquetípiques com la russa o la francesa, ara no sabem exactament a qui hem de tallar el cap. El poder és molt difús. Els polítics i els caps d’estat són els masovers dels grans empresaris, els amos del petroli, el sector financer...”

Una revolució a Platja d’Aro

Els Solidararis Transversals són “les escorrialles del moviment 15-M”, diu Palol. “En el moment en què es

MÒNICA MIR
MIQUEL DE PALOL
ANGLE EDITORIAL
480 PÀG. / 20,90 €

UN ESCRIPTOR SENSE LIMITS

“L’art, la poesia, és el contrari de l’anestèsia”, explicava Miquel de Palol en un dels retalls de la seva poètica que acompanyaven el llibre que l’Arts Santa Mònica va editar amb motiu d’una de les completes sessions de Dilluns de Poesia. Núria Armengol, poeta i bibliotecària, s’aproximava a la “complexitat” de l’obra del poeta, narrador i assagista. Com a lectors, escriu, Palol proposa un camí “que no seguim sinó que resseguim per adonar-nos que no hi ha lloc on no es retorni, tot i que mai exactament de la mateixa manera ni pel mateix cantó”. Des de *Lotus* (1972), Palol ha publicat una vintena de llibres de poemes, que han rebut premis com el Carles Riba (*El porxo de les mirades*, 1983), i també una quinzena de novel·les, des de l’ambició d’*El Troiacord* (2001) a l’experimentació de *Contes en forma de L* (2004). Cal tenir en compte també la seva prosa de no-ficció: hi destaquen *Meditacions des de Catalunya* (2011) i *Dos poetes* (2006).

combat contra una organització indefectiblement en surt una altra, que paradoxalment també acaba sent jeràrquica –afegeix–. Cap organització funciona al marge dels tics militars o monàstics. Entre aquests Solidararis Transversals hi ha membres innocents, hi ha un profeta i també hi ha membres corruptes”. Palol no carrega només contra les alternatives, per defugir el maniqueisme de pensar que encara hi ha bons i dolents: “Vivim en societats en què els estats són eines corruptes, que han oblidat el sentit primigeni de posar-se al servei de la ciutadania i són instruments de captació de riquesa, dels recursos i els beneficis. La ciutadania està cada vegada més indefensa”.

Inaugurar un cicle creatiu

En la producció narrativa de Palol hi ha dues tendències clares: la de les novel·les breus –entre les quals hi hauria *L’àngel d’hora en hora* (Proa, 1995) i *El Quincorn* (Proa, 1999)– i la d’extensió remarcable, en què trobem *El jardí dels set crepuscles* (Proa, 1989), amb la qual Palol va prendre la decisió de deixar la feina d’arquitecte per dedicar-se a la literatura (després d’una fecunda trajectòria com a poeta), i *El Troiacord* (Columna, 2001). ¿Podria ser que aquest llibre inauguri un nou cicle creatiu? “Mentre escrivia no sabia si estava fent la novel·la més extensa de les curtes o la més curta de les extenses –diu–. La vida quotidiana i viscuda hi té molt de pes, però també és important la connexió amb el món paral·lel que he anat construint des d’*El jardí dels set crepuscles*, en què la fragmentació i el joc d’explicar el funcionament del món són crucials”. Palol reconeix que no és una tradició que s’inventa, i recorda llibres com *El joc de les granisses*, de Hermann Hesse, les novel·les de J.G. Ballard, “un autor molt potent que està infravalorat”, i Stanislaw Lem: “Ha patit el mal de ser considerat només un autor de fantasia o de ciència-ficció, una etiqueta que és reduccionista”. Per comprovar la qualitat de l’autor polonès demana que els lectors s’aproximin a *Solaris*, una de les fites europees del gènere.

Miquel de Palol treballa ara mateix en quatre llibres: “Tinc un *spin-off* de *Mònica Mir*, protagonitzat per un dels personatges, l’Amadeu, que se’n va a la Universitat de Lleida i des d’allà fa un dietari; tinc a mitges una novel·la de les grosses, que encara no té data d’acabament ni de publicació, i una tercera de l’extensió de *Mònica Mir*. Finalment, amb l’Oriol Pérez Treviño estem escrivint un assaig sobre la recepció de l’obra de Bach”.